

Іванова Т.В.

Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ORCID ID: 0000-0002-2753-1587

РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

У статті досліджено регіональний рівень публічного управління в системі територіальної організації влади в Європейському Союзі. Проаналізовано два основні етапи розвитку регіональної політики ЄС: перший етап, що характеризувався розподілом фінансових ресурсів через систему квот, та другий етап, який розпочався у 1989 році та відзначився переходом до гнучких підходів щодо розподілу коштів на основі конкретних регіональних потреб. Проаналізовано політико-правові, інституційні та організаційно-економічні механізми, що лежать в основі ефективної реалізації стратегій розвитку регіонів у Європейському Союзі. Політико-правовий вимір охоплює систему законодавчих актів та нормативних документів, які регулюють регіональну політику ЄС. Це включає, зокрема, основоположні договори ЄС (Римський, Маастрихтський, Лісабонський), що визначають цілі, принципи та напрями регіонального розвитку, а також регламенти та директиви, що встановлюють конкретні правила та процедури реалізації політики, критерії відбору проектів та механізми фінансування. Особливу увагу зосереджено на визначенні впливу національного законодавства держав-членів на адаптацію європейських норм до національних умов та розподіл повноважень між різними рівнями влади. Розглянуто інституційну систему управління регіональною політикою ЄС, яка поєднує Європейську комісію, Комітет регіонів, Європейський парламент та інші органи. Проаналізовано практику Німеччини у сфері регіонального управління, зокрема, роботу спеціалізованих інформаційних інститутів, таких як Німецький інститут економічних досліджень, Німецька служба статистики тощо. Досліджено організаційно-економічний механізм, який охоплює фінансові інструменти ресурсного забезпечення регіонального розвитку: Структурні фонди ЄС (Європейський фонд регіонального розвитку, Європейський соціальний фонд, Фонд згуртованості). Проаналізовано функціонування системи фінансування регіональної політики ЄС через структурні фонди, такі як Європейський фонд регіонального розвитку та Європейський соціальний фонд. Наголошено на важливості збалансованого соціально-економічного розвитку регіонів, зменшення диспропорцій між ними та підвищення конкурентоспроможності територій.

Ключові слова: регіональне управління, територіальна організація влади, регіональний рівень публічного управління, Європейський Союз, децентралізація, субсидіарність, багаторівневе управління, регіональна політика.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Регіональний рівень публічного управління в системі територіальної організації влади в країнах Європейського Союзу (далі – ЄС) забезпечує збалансований соціально-економічний розвиток, підвищення конкурентоспроможності територій, зміцнення економічної та соціальної згуртованості. У сучасних умовах регіони ЄС є активними суб'єктами політичного та економічного процесу, що взаємодіють із наднаціональними та національними рівнями управління. Європейський досвід, базуючись на принципах субсидіарності, децентралізації та партнерства, засвідчує свою ефек-

тивність у оперативному реагуванні на локальні виклики, залученню територіальних ресурсів до загальноєвропейських стратегій розвитку. У цьому контексті дослідження регіонального рівня публічного управління в ЄС набуває особливої актуальності, оскільки дозволяє оцінити можливості адаптації європейських підходів до регіонального управління в Україні. Попри значний прогрес у розвитку регіональної політики в ЄС, питання ефективності функціонування регіонального рівня публічного управління залишається відкритим. Одним із головних викликів сьогодення є необхідність узгодження регіональних стратегій із загальноєвропейськими пріоритетами, що вимагає чіткого механізму коор-

динації між органами різних рівнів. Крім того, децентралізація потребує достатніх фінансових та інституційних ресурсів. У багатьох країнах ЄС спостерігаються диспропорції у фінансуванні регіонів, що ускладнює їхній розвиток та посилює економічну нерівність. Також актуальним залишається питання підвищення ефективності використання структурних фондів ЄС, зокрема з питань підтримки інноваційного розвитку регіонів та їх адаптації до сучасних викликів, таких як цифрова трансформація та екологічна стійкість. Таким чином, дослідження регіонального рівня публічного управління в системі територіальної організації влади в ЄС є важливим для вироблення рекомендацій щодо удосконалення регіональної політики як у межах ЄС, так і в Україні, яка прагне адаптувати європейські управлінські практики до власних умов.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Сучасні дослідження з проблем розвитку регіонального рівня публічного управління в країнах ЄС стосуються питань децентралізації, фінансового забезпечення розвитку територій та ефективності взаємодії між національними та регіональними органами влади. Однією з ключових концепцій у цій сфері є багаторівневе управління (*multilevel governance*), яке було обґрунтовано зарубіжними науковцями Г. Марксом (*G. Marks*), Л. Хугом (*L. Hooghe*) та А. Шакелем (*A. Schakel*). Ця концепція підкреслює важливість вертикальної та горизонтальної координації політики між рівнями управління для забезпечення ефективного функціонування ЄС [1]. У наукових роботах значна увага приділяється таким принципам багаторівневого управління, як субсидіарність та пропорційність; розглядається організаційна структура та особливості реалізації політики регіонального розвитку в ЄС; аналізується роль регіонів у впровадженні політик ЄС, зокрема у сфері структурних та інвестиційних фондів [2]. Також досліджується структура управління ЄС з акцентом на взаємодію між місцевим, регіональним, національним та європейським рівнями влади; аналізуються принципи взаємної лояльності, на яких, в тому числі, базується система управління ЄС; окреслюється роль основних європейських інституцій та виклики, що виникають у процесі їхньої взаємодії [3]. Окремий аспект досліджень багаторівневого управління стосується модернізації публічного управління на основі мережевого підходу [4]. Важливу роль у впровадженні принципів багаторівневого врядування в Україні відіграє Офіс Ради Європи в Україні, який опікується

посиленням багаторівневого управління, демократії та прав людини на місцевому рівні [5].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз регіонального рівня публічного управління в системі територіальної організації влади в ЄС та визначення його основних характеристик, принципів і механізмів функціонування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Регіональний рівень публічного управління в системі територіальної організації влади ЄС має довгу історію становлення та розвитку, що відображає еволюцію концепцій децентралізації, субсидіарності та багаторівневого управління.

Формування регіональної політики в державах-членах ЄС започаткувалось наприкінці 1960-х років, що було зумовлено необхідністю подолання значних соціально-економічних диспропорцій між регіонами. Важливим кроком у цьому напрямі стало ухвалення у 1969 році Комісією ЄС документа «Регіональна політика Співтовариства», який заклав основи спільного європейського бачення регіонального розвитку [6]. У документі вперше було визначено завдання щодо організації діяльності ЄС з питань регіонального розвитку. Його ключова ідея полягала у застосуванні стратегічного підходу до управління територіальним розвитком через впровадження механізмів балансування між економічно розвиненими та депресивними регіонами. Основними напрямками такої політики стали:

- впровадження заходів, спрямованих на оптимізацію розвитку промислових територій;
- зміцнення економічних і соціальних зв'язків між індустріально розвиненими регіонами та територіями з низьким рівнем економічного розвитку;
- створення «полосів розвитку» у сільськогосподарських районах з метою підвищення їхньої інвестиційної привабливості.

Регіональна політика ЄС пройшла два основні етапи свого розвитку, кожен із яких визначався новими підходами та інструментами для економічного вирівнювання та підтримки відсталих регіонів.

Перший етап, що тривав у 1970–1980-х роках, був зосереджений на розподілі фінансових ресурсів через систему квот між державами-членами. Основним інструментом став Європейський фонд регіонального розвитку (ЄФРР), заснований у 1975 році з метою зменшення соціально-економічних диспропорцій між регіонами. Фінансування здійснювалося на основі квотування, що дозволяло кожній країні-члену визначати най-

більш нужденні регіони та спрямовувати частину ресурсів фонду на їхній розвиток. Проте така модель викликала критику через недостатню ефективність у досягненні загальноєвропейських цілей розвитку, оскільки більше нагадувала механізм міждержавного вирівнювання доходів, ніж повноцінну регіональну політику.

Другий етап, який розпочався у 1989 році і триває досі, був відзначений введенням нових регламентів та значним збільшенням бюджетних асигнувань на регіональний розвиток. Основною зміною став перехід від системи квот до гнучких підходів розподілу коштів на основі конкретних регіональних потреб. Також було запроваджено співпрацю між структурами ЄС, що дозволило забезпечити комплексне фінансування великих проектів і покращити координацію між різними джерелами фінансування, такими як структурні фонди та Європейський інвестиційний банк.

Таким чином, розвиток регіональної політики ЄС пройшов складний шлях еволюції, адаптуючи інструменти та механізми до нових викликів і потреб регіонів.

Сьогодні в межах європейської регіональної політики регіон визначається як багатовимірний соціально-економічний і політичний простір, у межах якого формується та реалізується конкурентоспроможність як окремих держав-членів ЄС, так і Євросоюзу в цілому. Відповідно до цієї концепції, регіони не лише слугують базовими адміністративно-територіальними одиницями, а й відіграють роль стратегічних агентів економічного розвитку, що забезпечують координацію між національними та наднаціональними рівнями управління.

Сучасна регіональна політика ЄС ґрунтується на таких ключових принципах (рис.1):

– субсидіарність (ухвалення управлінських рішень на найнижчому можливому рівні, що забезпечує наближеність управління до громадян та їхніх потреб);

– децентралізація (передача повноважень і ресурсів на рівень регіональних і місцевих органів влади для ефективного управління розвитком території);

– партнерство (координація дій між різними рівнями влади, бізнесом, громадськими організаціями та академічною спільнотою з метою вироблення узгодженої регіональної політики) (рис. 1).

Реалізація регіональної політики в державах-членах ЄС відбувається на трьох рівнях управління. Наднаціональний рівень (ЄС) визначає стратегічні цілі регіональної політики, встановлює загальні принципи її реалізації та розподіляє фінансові ресурси через структурні та інвестиційні фонди. Національний рівень (держави-члени ЄС) формує власні підходи до реалізації регіональної політики, адаптуючи європейські стратегічні орієнтири до внутрішніх соціально-економічних умов. Регіональний рівень безпосередньо впроваджує регіональну політику, забезпечуючи реалізацію програм соціально-економічного розвитку, розвиток територіальних кластерів, підвищення конкурентоспроможності та залучення інвестицій.

Регіони ЄС є основними суб'єктами, які забезпечують імплементацію стратегічних програм і використання фінансових інструментів та відіграють центральну роль у реалізації регіональної політики ЄС, яка здійснюється шляхом інвесту-

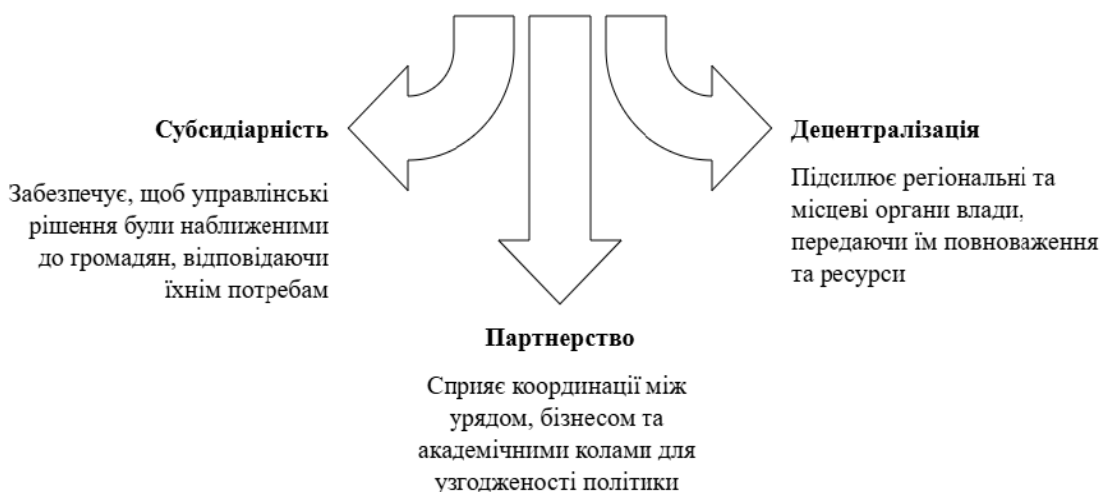

Рис. 1. Ключові принципи регіональної політики ЄС

Джерело: складено автором

вання у високотехнологічні сектори економіки, підвищення продуктивності праці, через розвиток професійних навичок, формування інноваційних кластерів і міжрегіональних партнерств, стратегічного застосування інформаційно-комунікаційних технологій, підтримку екологічно сталого розвитку територій тощо.

Функціонування регіональної політики ЄС ґрунтується на чітко визначених політико-правових, інституційних та організаційно-економічних механізмах, які забезпечують ефективну реалізацію стратегій розвитку регіонів. Сукупність цих механізмів спрямована на досягнення збалансованого соціально-економічного зростання, скорочення міжрегіональних диспропорцій та посилення конкурентоспроможності територій [7].

Політико-правова основа регіональної політики ЄС формувалася поступово через прийняття фундаментальних договорів та законодавчих актів, що визначали її стратегічні пріоритети та механізми реалізації. Основними документами, які заклали правові підвалини сучасної регіональної політики, є наступні. Римський договір (1957 р.) створив правові основи для економічної інтеграції та закріпив ідею економічного та соціального згуртування як одну з цілей Європейського економічного співтовариства [8]. Єдиний європейський акт (1986 р.) уперше визначив необхідність коригування регіональних дисбалансів і встановив принцип структурного фінансування для відсталих регіонів, а саме: підтримку відсталих регіонів та усунення структурних диспропорцій; економічну конверсію промислових територій; боротьбу із довготривалим безробіттям; залучення молоді до професійної діяльності; реформу аграрної політики та розвиток сільських територій; підтримку регіонів із низькою щільністю населення тощо [9]. Маастрихтський договір (1992 р.) закріпив поняття «економічної та соціальної згуртованості» як одну з головних політичних цілей ЄС та створив Фонд згуртованості (*Cohesion Fund*), який став додатковим механізмом фінансування регіонального розвитку [10]. Лісабонський договір (2007 р.) удосконалив механізми регіонального управління та запровадив концепцію територіальної згуртованості як складову європейської інтеграції [11]. Важливу роль у регулюванні регіональної політики відіграють регламенти Ради ЄС та рішення Європейської комісії, що встановлюють конкретні правила фінансування регіонального розвитку та принципи функціонування структурних фондів. Зокрема, Регламент ЄС № 1083/2006 від 11 липня

2006 року визначив три головні пріоритети регіональної політики: конвергенція, регіональна конкурентоспроможність і зайнятість, європейське територіальне співробітництво [12].

Ефективна реалізація регіональної політики ЄС забезпечується розгалуженою **інституційною системою управління**, яка діє на декількох рівнях. На рівні ЄС головним координатором є Європейська комісія, яка розробляє нормативно-правову базу, визначає пріоритети фінансування, контролює використання коштів структурних фондів. Важливу роль також відіграють Комітет регіонів (*Consultative body*) та Європейський парламент, який ухвалює регламентуючі рішення у сфері регіональної політики. На рівні держав-членів реалізацію регіональної політики здійснюють уряди, міністерства економіки, регіонального розвитку та спеціалізовані державні агентства, які координують розподіл фінансової допомоги між регіонами. На регіональному рівні управління здійснюється через регіональні ради, агентства розвитку та місцеві органи влади, які безпосередньо відповідають за імплементацію програм регіонального розвитку.

Німеччина є одним із лідерів Європейського Союзу у впровадженні інноваційних практик регіонального управління. Система регіонального управління в Німеччині побудована на принципах децентралізації та ефективного використання інформаційних технологій для моніторингу, оцінки та прогнозування соціально-економічного стану на регіональному рівні. Одним з основних аспектів є створення спеціалізованих інформаційних інститутів, що займаються збором, аналізом та прогнозуванням даних для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Німеччина має федеративну структуру, що визначає важливість регіональних органів влади в управлінні країною. Федерація складається з 16 земель (*Land*), кожен з яких має свою окрему адміністрацію та відповідні регіональні органи управління. Кожна земля має значну автономію в питаннях соціально-економічної політики, інфраструктурного розвитку та використання фондів. Для забезпечення ефективного управління на регіональному рівні в Німеччині створено спеціалізовані організації та інститути, які працюють на зборі даних і прогнозуванні соціально-економічного розвитку.

Німеччина має низку відомих інститутів та організацій, що здійснюють збір, аналіз та прогнозування соціально-економічних даних на рівні регіонів. Ці організації надають державним орга-

нам, урядам земель та іншим зацікавленим сторонам важливу інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Німецький інститут економічних досліджень (*DIW Berlin*). Цей інститут є одним з провідних економічних центрів в Німеччині, який займається дослідженням соціально-економічного розвитку, а також надає прогнози та рекомендації для урядових структур. *DIW Berlin* виконує регулярні дослідження стану економіки на національному та регіональному рівнях, проводячи глибокий аналіз ринку праці, інвестиційної активності та соціальної політики [13].

Інститут для дослідження регіональної економіки (*Institut für Regionalwirtschaft*). Цей інститут займається специфічним аналізом економічного стану на рівні окремих регіонів, аналізуючи інвестиції, розподіл ресурсів та розробляючи рекомендації для розвитку інфраструктури та малого бізнесу в конкретних землях [14].

Німецька служба статистики (*Destatis*) є офіційним органом, який збирає, обробляє і публікує статистичні дані, що використовуються для оцінки економічного стану регіонів та для формування національної політики в різних сферах [15]. Ці дані важливі для прогнозування соціально-економічного розвитку, а також для планування та оцінки ефективності регіональних ініціатив.

На основі зібраних даних інститути в Німеччині формують прогнози розвитку регіонів, що включають оцінку перспектив для різних секторів економіки, прогнозування соціальних змін та аналіз можливих загроз. Ці прогнози дозволяють визначити, в яких сферах необхідно здійснити державне втручання, розробити стратегії розвитку та спрямувати фінансові ресурси на підтримку слабких регіонів. Управлінські рекомендації базуються на використанні великих даних (*Big Data*), статистичних методів та моделей прогнозування. Це дозволяє створювати детальні карти соціально-економічних характеристик регіонів та оцінювати їх потенціал для сталого розвитку.

У Німеччині також активно діють програми та ініціативи, спрямовані на підтримку конкретних регіонів. Наприклад, програми, що фінансуються через Фонд соціально-економічного розвитку регіонів (*Regionale Wirtschafts-und Sozialförderung*), орієнтовані на підтримку інфраструктурних проєктів, малого та середнього бізнесу, а також програм для розвитку людського капіталу в регіонах.

З огляду на сучасні тенденції, у Німеччині все більше уваги приділяється цифровізації та впровадженню інноваційних технологій для збору

та обробки даних, що дозволяє ще ефективніше прогнозувати соціально-економічний розвиток регіонів. Використання технологій, таких як штучний інтелект і великі дані, робить процес прийняття рішень більш швидким, точним та адаптованим до потреб конкретних територій. Цей досвід є важливим орієнтиром для інших країн, які прагнуть створити ефективну систему регіонального управління, що базується на аналітичних даних та прогностичних моделях розвитку.

Фінансування регіональної політики ЄС здійснюється через систему Структурних фондів та Фонду згуртованості, які є головними інструментами підтримки *соціально-економічного розвитку* територій. До основних фондів регіонального розвитку належать такі.

Європейський фонд регіонального розвитку (*ERDF*) спрямований на фінансування інфраструктурних проєктів, підтримку малого та середнього бізнесу, розвиток інновацій та цифрових технологій у регіонах [16].

Європейський соціальний фонд (*ESF*) фінансує освітні програми, підвищення кваліфікації робочої сили, боротьбу з безробіттям, сприяння соціальній інтеграції [17].

Європейський фонд орієнтації та гарантування сільського господарства (*EAGGF*) був ключовим фінансовим інструментом у рамках Спільної аграрної політики (*CAP*) Європейського Союзу. Фонд діяв з 1962 року і фінансував витрати, пов'язані із сільським господарством, включаючи підтримку фермерів, розвиток сільських територій та гарантування стабільності аграрного ринку. Однак у 2007 році внаслідок реформи фінансування сільськогосподарського сектору ЄС фонд *EAGGF* був розділений на два окремі фонди: Європейський фонд гарантій сільського господарства (*EAGF*) (забезпечує фінансування прямих виплат фермерам, підтримує сільськогосподарські ринки через механізми інтервенції та стабілізації, регулює експортні субсидії, контроль цін та заходи для забезпечення стійкості виробництва); Європейський сільськогосподарський фонд розвитку сільських районів (*EAFRD*) (зосереджений на фінансуванні інфраструктурних проєктів у сільській місцевості, підтримує екологічні ініціативи, розвиток органічного землеробства, відновлення земель, інвестує в освітні програми, цифровізацію та розвиток кооперативів, забезпечує стійкість сільських громад через створення нових робочих місць) [18]. Фінансування програм регіонального розвитку здійснюється на основі принципу спільного фінансування, що означає

розподіл витрат між ЄС, національними урядами та регіональними адміністраціями. Водночас розподіл коштів відбувається відповідно до програмного планування, яке визначає пріоритети фінансування на багаторічний період.

Таким чином, регіональна політика ЄС є складним багаторівневим механізмом, що забезпечує не лише фінансову підтримку територіального розвитку, а й створює умови для стратегічного планування, регулювання міжрегіонального співробітництва та реалізації соціально-економічних реформ на рівні держав-членів та окремих територіальних утворень.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Підсумовуючи, зазначимо, що регіональний рівень публічного управління в системі територіальної організації влади ЄС відіграє головну роль у забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку, зменшенні диспропорцій між регіонами та посиленні конкурентоспроможності територій. Багаторівневе управління, децентралізація та субсидіарність є основними принципами ефективного функціонування регіонального рівня публічного управління в ЄС. Запровадження цих підходів дозволило оптимізувати механізми розподілу ресурсів,

підвищити якість управлінських рішень та забезпечити узгодженість між локальними, національними та наднаціональними пріоритетами. Разом із тим, актуальними залишаються виклики, пов'язані з фінансуванням регіонального розвитку, ефективністю використання структурних фондів та забезпеченням економічної згуртованості. Важливою проблемою є також узгодження регіональних стратегій із загальноєвропейськими пріоритетами, що потребує більш гнучких механізмів координації між рівнями управління.

Перспективи подальших досліджень можуть зосередитись на аналізі механізмів підвищення фінансової автономії регіонів ЄС та способів їх адаптації для України; оцінці впливу цифрової трансформації та екологічної політики ЄС на регіональний розвиток; вивченні найкращих практик міжрегіонального співробітництва та можливостей їх імплементації в Україні; дослідженні ефективності регіональних стратегій щодо залучення інвестицій та розвитку інноваційної економіки. Вказані напрями досліджень є основою для вдосконалення регіональної політики як у межах ЄС, так і в Україні, що прагне інтегрувати європейські підходи до територіального управління у власну адміністративну систему.

Список літератури:

1. Liesbet Hooghe, Gary Marks, and Arjan Schakel. Multilevel governance. URL: https://hooghe.web.unc.edu/wp-content/uploads/sites/11492/2020/11/2020_hooghe-marks-schakel_multilevel-governance_reduced-size-Caramani.pdf
2. В.Щербак. Практики багаторівневого територіального управління в умовах децентралізації влади в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/5_2019/103.pdf
3. М. Фадеев. Особливості європейського управління у контексті багаторівневого врядування. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*, 2023. № 2(68). С. 140-144. URL: [https://doi.org/10.32689/2523-4625-2023-2\(68\)-20](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2023-2(68)-20)
4. М.Черняк. Напрями модернізації багаторівневого врядування у контексті регіонального розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 20. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2019/19.pdf
5. Офіс Ради Європи в Україні. Посилення багаторівневого врядування, демократії та прав людини на місцевому рівні в Україні. URL: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/strengthening-multi-level-governance-democracy-and-human-rights-at-local-level-in-ukraine>
6. Discours sur la politique regionale de la Communaute prononce devant le Parlement europeen par M. Hans von der Groeben, membre de la Commission des communautes europeennes. Strasbourg, 6 mai 1969. URL: <https://aei.pitt.edu/12861/>
7. Regional Policy. URL : https://ec.europa.eu/regional_policy/home_en
8. Договір про заснування Європейської Спільноти. Багатостороння угода від 21.03.1957. URL: https://ips.ligazakon.net/document/mu57013?ed=1957_03_21
9. Single European Act (SEA). URL: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past-the-parliament-and-the-treaties/single-european-act>
10. Treaty on European Union (TEU). Maastricht Treaty. URL: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past-the-parliament-and-the-treaties/maastricht-treaty>
11. Treaty of Lisbon. URL: <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-lisbon>
12. Council Regulation (EC) No 1083/2006 of 11 July 2006. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0078:EN:PDF>

13. DIW Berlin. URL: <https://www.diw.de/en>
14. CIMA Institut für Regionalwirtschaft. URL: <https://regionalwirtschaft.cima.de/>
15. Statistisches Bundesamt. URL: https://www.destatis.de/DE/Home/_inhalt.html
16. European Regional Development Fund. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/funding/erdf_en
17. European Social Fund+. URL: https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/european-social-fund_en
18. European Agricultural Guidance and Guarantee Fund, EAGGF. URL: <http://en.euabc.com/word/392>

Ivanova T.V. REGIONAL LEVEL OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE TERRITORIAL ORGANIZATION OF POWER IN THE EU

The article explores the regional level of public administration in the territorial organization of power within the European Union. It analyzes two key stages in the development of EU regional policy: the first stage, characterized by the distribution of financial resources through a quota system, and the second stage, which began in 1989 and marked the shift to flexible approaches for allocating funds based on specific regional needs. The political-legal, institutional, and organizational-economic mechanisms underlying the effective implementation of regional development strategies in the European Union are examined. The political-legal dimension includes the system of legislative acts and regulations that govern the EU's regional policy. This encompasses, in particular, the foundational EU treaties (Rome, Maastricht, Lisbon), which define the goals, principles, and directions of regional development, as well as regulations and directives that establish specific rules and procedures for implementing the policy, project selection criteria, and financing mechanisms. Special attention is paid to the influence of national legislation of member states on the adaptation of European norms to national conditions and the distribution of powers between different levels of government. The institutional system of managing the EU's regional policy is reviewed, which includes the European Commission, the Committee of the Regions, the European Parliament, and other bodies. The practice of Germany in regional governance is also analyzed, particularly the work of specialized information institutes, such as the German Institute for Economic Research, the national statistical service, and others. The organizational-economic mechanism is explored, which includes financial instruments for supporting regional development: the EU Structural Funds (European Regional Development Fund, European Social Fund, Cohesion Fund), as well as other financial instruments like the European Investment Bank. The operation of the EU regional policy financing system through Structural Funds, such as the European Regional Development Fund and the European Social Fund, is analyzed. The importance of balanced socio-economic development of regions, reducing disparities between them, and enhancing territorial competitiveness is emphasized.

Key words: regional governance, territorial organization of power, regional level of public administration, European Union, decentralization, subsidiarity, multi-level governance, regional policy.